

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1349/4
Podgorica, 10.11.2017. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13 i 55/16) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1349 od 12.10.2017.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. **Prihvata se prigovor** Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1349 od 12.10.2017.g. i privrednom društvu „**Pink M Company**“ d.o.o. Podgorica, emiteru **televizijskog programa „TV Pink M“**, **izriče se upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 7, 8 st. 1, 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list Crne Gore“, br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje broj O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine, prilikom emitovanja priloga u informativnoj emisiji „Minut dva“ dana 01.10.2017. godine, u 17:00 i 19:00 časova.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi istinitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima (člana 7 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti (član 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - c. kršenja obaveze da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani i obaveze da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi bilo koje grupe ili pojedinca (član 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica, nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.
4. Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „TV Pink M“, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u 17:00 i 19:00 časova, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „TV Pink M“ upozorenje zbog kršenja načela tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da svojim informativnim programom doprinosi istinitom i nepristrasnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način. Upozorenje je izrečeno po prigovoru nacionalnog javnog emitera „Radio Televizija Crne Gore“ u vezi sa prilogom emitovanim 1. oktobra 2017. godine u informativnoj emisiji „Minut dva“ u 17:00 i 19:00“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 12. oktobra 2017. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ Podgorica (u daljem tekstu: RTCG), na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „TV Pink M“, (zaveden kod Agencije pod br. 02-1349 od 12.10.2017.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan 01. oktobra 2017. godine u informativnim emisijama „Minut dva“ u, kako se navodi, 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova, povodom reagovanja političke partije „Demokratska partija socijalista“, u vezi sa izvještajem koji je RTCG emitovao prethodne večeri u Dnevniku u 19:30 časova o usvajanju Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata. Po mišljenju podnosioca prigovora emiter je prekršio čl. 7, 8 st. 1 i 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima. Podnosilac prigovora je posebno istakao dio priloga u kojem se, kako ističe, navodi „*ukoliko u Savjetu RTCG ima onih koji bi profesionalno i moralno prema Crnoj Gori da obavljaju posao, ovo bi trebalo da bude signal tom nadzornom tijelu da reaguju i sankcionišu teške zloupotrebe novca građana u opoziciono-partijske svrhe*“. Ono što podnosilac prigovora takođe smatra „*kršenjem Pravilnika*“ je emitovanje navoda koji glase „*Povodom sve izraženije prakse da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije, o čemu PINK M izvještava više od godinu dana*“, kao i „*da novinari svakodnevno iznose stavove i komentare, da URA na Javnom servisu kao svoj na svome kleveće i njene birače....*“.

Kako se navodi u prigovoru, „*emiter je suprotno članu 7 Pravilnika pristrasno informisao javnost o činjenicama kao što su reagovanje DPS-a na izvještaj koji prethodio u vezi usvajanja Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata i iste činjenice na maliciozan način iskoristio (da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije) sa namjerom da utiče na javnost da u iste i povjeruje*“.

Podnosilac prigovora navodi da „*navedeni prilog emitera sadrži pristrasne komentare što je protivno čl. 8 st. 1 Pravilnika*“, kao i da „*načelo objektivnosti podrazumijeva obavezu elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište prikažu na objektivan način bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se mogla favorizirati jedna strana, dok pravilo druge strane podrazumijeva obavezu elektronskih medija da o izvještavanjima o pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste pruže mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način obje strane*“.

Nadalje, podnosilac prigovora postavlja pitanje „*gdje je reagovanje RTCG u predmetnom prilogu od 01.10.2017.godine*“, pa ističe da „*emiter u svom izvještavanju postupa suprotno članu 11 st. 1 i st. 2 Pravilnika, jer isti ne samo da dana 01.10.2017. godine nije objavio suprotne stavove, već je i neprimjerenim komentarima na račun javnog servisa favorizovao interese DPS...*“.

Takođe, u prigovoru se navodi da „*u nekoliko navrata emiter prenosi priloge RTCG ne označavajući izvor odnosno ne navodeći da se radi o prilogu RTCG, pri čemu sjeckanjem priloga RTCG i neprimjerenim komentarima novinara pokušava izvući drugačiji kontekst od onog koji se želio postići u izvornom prilogu RTCG*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 13.10.2017. godine (akt broj 05-1349/1 od 13.10.2017. god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 111 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-14, Agencija je privrednom društvu „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1349/2 od 18.10.2017.god.).

Dana 24.10.2017.g., emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1349/3 od 24.10.2017. god.) u kojem se kao navodi „*da RTCG nigdje ne osporava tačnost onoga što je Pink M objavio*“.

Emiter smatra da nije prekršio član 8 st. 1 Pravilnika, te da je iznošenje navoda na koje ukazuje podnosilac prigovora (*„Povodom sve izraženije prakse da Informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije o čemu Pink M izvještava više od godinu dana, da novinari svakodnevno iznose stavove i komentare da URA na Javnom servisu kao svoj na svome kleveće i njene birače...“*), u skladu sa članom 4 Pravilnika koji se odnosi na načelo tačnosti.

Emiter je istakao i da dati navodi (*„Javni servis sprovodi antidržavnu politiku“, „Evidentan je uticaj opozicionih struktura, čemu je crnogorska javnost svjedok više od godinu dana“*), *„ne predstavlja stav televizije Pink M već činjenično stanje“*, kao i da se to *„jasno može zaključiti i na osnovu jednog gledanja neke od informativnih emisija RTCG-a koji plaćaju svi crnogorski građani“*.

Odsustvo „izbalansiranog izvještavanja“ odnosno „druge strane“, emiter opravdava time što *„zaposleni u RTCG ... danima odbijaju komunikaciju sa novinarima (emitera), a pozvani su da prokomentarišu navode Demokratske partije socijalista i najavu stranke da će podnijeti prigovor Agenciji. Da odgovore na pitanja ... odbili su: dir.TVCG Vladan Mićunović, glavni i odgovorni urednik Prvog programa Aleksandar Saša Mirković, kao i urednik portala RTCG Slavko Đurđić.“*

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimke emitovanih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 01. oktobra 2017. godine, u informativnoj emisiji *„Minut, dva“* u terminu od 16:59:54 do 17:01:19 sati (1 minut 25 sekundi) emitovao prilog koji je predmet prigovora.

Novinarski tekst - (OFF): *„Povodom sve izraženije prakse da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije, o čemu Pink televizija izvještava više od godinu dana, reagovala je Demokratska partija socijalista i to na izvještaj emitovan sinoć u „Dnevniku 2“ o usvajanju Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata. Kako se u reagovanju navodi u TV prilogu puštena je krajnje neprofesionalno izjava predstavnika URA-e u kojoj se DPS klevetnički povezuje sa mafijom i organizovanim kriminalom. Imajući u vidu da je uređivački tim Radio Televizije Crne Gore odlučio da se ovako teške optužbe, bez ijednog dokaza i provjere navoda plasiraju građanima Crne Gore, svu profesionalnu, etičku i moralnu odgovornost za ovu tešku povredu programskih principa i standarda utvrđenih zakonskim propisima snosi isključivo rukovodstvo ove kuće, navode iz najjače partije. Javni servis, dalje pojašnjavaju, finansiraju svi građani Crne Gore, među kojima je preko 150 građana koji su DPS-u dali i daju svoje povjerenje na izborima. Svi su onda građani, prema riječima saopštenja DPS-a, juče u programu Radio-televizije Crne Gore tako indirektno dovedeni u vezu sa mafijom, kriminalom i korupcijom. Zbog svega navedenog, poručuju iz DPS-a obratiće se podnescima i prigovorima nadležnim institucijama. Ukoliko u Savjetu Radio Televizije Crne Gore ima onih koji bi da profesionalno i moralno prema Crnoj Gori obavljaju posao, ovo bi trebalo da bude signal tom nadzornom tijelu da reaguju i sankcionišu teške zloupotrebe novca građana u opoziciono-partijske svrhe.“*

Kao pokrivalice za navedeni tekst korišćeni su snimci sa sjednica Savjeta Radio Televizije Crne Gore, kao i sa sjednice Glavnog odbora Demokratske partije socijalista, slika (screenshot) teksta sa portala (nije vidljivo kojeg): *„RTCG – Javni servis koji ne služi interesu javnosti“*. Takođe su korišćeni djelovi priloga emitovanog u *„Dnevniku“* od 30. septembra 2017. godine u terminu od 19:30 sati, na koji se odnosi reagovanje Demokratske partije socijalista (u donjem desnom uglu emitovan inserter: *materijal RTCG*).

Prilog je emitovan 01.10.2017. godine u terminima od 17:00 i 19:00 sati, dok u terminima od 14:00 i 20:00 nije emitovana informativna emisija *„Minut, dva“*.

2. Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima, u članu 7, propisano je da emiteri koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program dužni su da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose: a) slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu; b) poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja.
3. Članom 8 st. 1 Pravilnika propisano je da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
4. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoje od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i

mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla /zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl./, odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.

5. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo objektivnosti kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivnan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja.
6. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo tačnosti kao obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost.
7. Pravilnikom, u članu 11 stav 1, propisano je da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike. U stavu 2 istog člana propisano je da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, posebno ukoliko se takvi sadržaji emituju sistematično tokom određenog vremenskog perioda.
8. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju, mediji su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise, kao i da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu moraju voditi računa o normama propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
9. emiter je objavljivanjem informacije o događaju koji je od interesa za javnost (jedna politička partija objavila je saopštenje povodom izvještavanja javnog servisa - RTCG, podnosilac prigovora - o usvajanju Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata) dao doprinos blagovremenom, ali ne i slobodnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti.

Naime, pored navoda koji su preuzeti iz saopštenja DPS (dostupno na veb-sajtu partije <http://www.dps.me/vijesti/6323-saoptenje-dps-nedopustiva-praksa-javnoq-servisa>), prilog sadrži i komentare emitera.

Objavljivanjem uvoda koji glasi: *„Povodom sve izraženije prakse da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije, o čemu Pink televizija izvještava više od godinu dana“* lično uvjerenje i mišljenje urednika ili novinara uticalo je na način predstavljanje teme priloga. Komentar novinara (voditelja) predstavljen je kao činjenično stanje odnosno dio izvještaja o događaju (objavljeno je reagovanje određenog subjekta povodom konkretnog pitanja / pojave), što čini suštinu priloga. Time je prekršeno „načelo nepristrasnosti“.

Emiter je završio prilog riječima *„Ukoliko u Savjetu Radio Televizije Crne Gore ima onih koji bi da profesionalno i moralno prema Crnoj Gori obavljaju posao, ovo bi trebalo da bude signal tom nadzornom tijelu da reaguju i sankcionišu teške zloupotrebe novca građana u opoziciono-partijske svrhe“*.

Ni uvodni ni završni navod nemaju utemeljenje u saopštenju političke partije čije objavljivanje je predmet (tema) priloga. Njihovim objavljivanjem istovremeno sa informacijom o sadržaju saopštenja stiče se utisak da su to stavovi pomenute političke partije, te da je *„sve izraženija praksa da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije“* bio „povod“ za reagovanje političke partije. Jer, u saopštenju partije se kaže da je povod za reagovanje bio prilog RTCG u informativnoj emisiji Dnevnik 2, emitivanoj 30. septembra u 19:30 sati, posvećen usvajanju Zakona o prostornim planiranju i izgradnji objekata.

Takvom uređivačkom intervencijom i objavljivanjem činjeničnog izvještavanja zajedno sa svojim stavovima i komentarima, emiter je favorizovao jednu stranu i uticao da se tema priloga ne predstavi na objektivnan način, čime je prekršio „načelo objektivnosti“.

10. Emiter je prekršio i načelo tačnosti, koje on pogrešno tumači jer svoje stavove i mišljenja izjednačava sa činjenicama. Naime, iako je znao da je povod za objavljivanje saopštenja političke partije (konkretan) prilog RTCG, on je vijest o tome objavio zajedno sa svojim komentarom i mišljenjem o uređivačkoj politici RTCG, koji je predstavio (i vjeruje da je tako) kao (tačnu) činjenicu ili dio vijesti kojoj je posvetio prilog.
11. Polazeći od ozbiljnosti navoda da je reagovala jedna politička partija „povodom sve izraženije prakse da informativni program Javnog servisa sprovodi antidržavnu politiku, te da uredništvo ove kuće ispunjava naloge opozicije“, te da postoji osnov za reagovanje nadzornog tijela u javnom servisu zbog, navodne „teške zloupotrebe novca građana u opoziciono-partijske svrhe“, ne može se naći opravdanje da se ne objavi stav RTCG (podnosioca prigovora) na koga se ovi navodi odnose. Na taj način emiter nije na pravičan i izbalansiran način omogućio predstavljanje svog i stava lica na koga se navodi odnose, već je tendenciozno promovisao samo stavove „jedne strane“, što je suprotno članu 11 st. 1 i 2 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tač. 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja, prekršio čl. 7, 8 st. 1 i 11 st. 1 i 2 Pravilnika, zbog kršenja načela tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da doprinosi istinitom i nepristrasnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa "TV Pink M" sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u 17:00 i 19:00 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršna direktorica
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić

